

Brielle, 27 augustus 2016

1 Korinte 1, 26-31

Matt. 25, 14-30

Zusters en broeders,

Het zijn harde woorden vandaag in het evangelie van de dag. Misschien schrikken we er van. Misschien hebben we ons er al eens eerder over verbaasd. Is dit de Jezus die wij kennen? Is dit de Heer die wij volgen? Zo streng, zo veroordelend? Past dat wel op zo'n feestelijke viering als vandaag? Wat is hier toch aan de hand? En waarom draagt die jonge Dominicaan nou weer zo'n inquisitie-kruis op de borst. Wat is dat nu weer voor gedoe?

Om met dat laatste te beginnen. Het is geen inquisitie-kruis. Integendeel, het is een predikerskruis wat 84 jonge Dominicaanse broeders en 25 apostolische zusters deze zomer hebben ontvangen van de Magister van de Orde, bij het graf van Dominicus, na afloop van een bedevaart door Spanje, Frankrijk en Italië langs de plaatsen waar Dominicus gewoond, gebeden en gewerkt heeft. Aan het einde van deze tocht werden wij opnieuw uitgezonden, om niet alleen maar bij het verleden stil te staan, maar om vanuit Bologna opnieuw de wereld in te trekken, het evangelie te verkondigen en te werken aan de vernieuwing van de Orde. Het kruis herinnert mij op momenten als deze aan wat mijn roeping is: er op uit te trekken en het evangelie te verkondigen in onze tijd.

Dus wat moeten we, in onze tijd, met een evangelie dat zo weerbarstig in onze oren klinkt? Ik denk dat de eerste lezing, uit de brief van Paulus aan de Corinthiërs ons kan helpen om het evangelie beter te begrijpen. Paulus vraagt ons om over onze roeping na te denken. Hoe wonderlijk is het eigenlijk, zo lijkt Paulus te zeggen, hoe God mensen uitkiest voor zijn werk. En nog meer kunnen we ons misschien wel verbazen over welke mensen Hij uitkiest, wie Hij roept, voor zijn werk. Mensen die, in de ogen van de wereld, misschien wel helemaal niet in staat lijken om dat werk te kunnen doen. Mensen zoals wij hier samen, u en ik.

Maar God ziet meer, en Hij ziet meer in ieder van ons hier. Maar ook in ieder van ons in de hele samenleving. Gods blik op mensen houdt niet op bij de kerkdeur. Want onze namen stonden al in Zijn hand geschreven voordat wij geboren werden.

God kent ons vanaf het begin. We hebben ons hele bestaan aan hem te danken, we hebben al onze talenten van hem ontvangen. En God geeft talenten aan mensen 'ieder naar wat hij aankan', zo stelt de parabel. Dat is niet onbelangrijk. God heeft vertrouwen in ons. Hij vraagt niet iets onmogelijks.

En zo zijn ook wij geroepen, als predikers, om al onze talenten in te zetten, zoals onze Constituties zeggen "omwille van het zielenheil van mensen". Wie veel talenten heeft, moet hard aan de bak. Al zijn het er 5 of 2, het is een schat die aan ons gegeven is om niet voor ons zelf te houden. En dat is het punt van de parabel denk ik vandaag.

De man die het talent begroef, gebruikt zijn talent niet voor het werk aan het koninkrijk van God. Terwijl God hem iets gaf wat hij aan kon, terwijl God zijn volste vertrouwen in hem schenkt, twijfelt de man aan de bedoelingen van God.

Hij is zo bang voor God, dat hij liever het talent begraaft dan er mee aan de slag gaat zoals de anderen. Veilig verstopt voor de wereld. Geen risico's, maar ook geen leven, want gedreven door een angst voor God. Dat is het echte schandaal in dit evangelie verhaal.

Ja maar, 1 talent is toch niet zoveel? Daar kun je toch niets mee?

Is dat zo? Wat te denken dan van het leven en het sterven van onze broeder Johannes van Keulen? Over zijn leven weten we niet zo heel veel. Maar één ding wel. In de burgeroorlog van de zestiende eeuw, maakte hij zich druk over het zielenheil van religieuzen die gevangen genomen waren. Hij kon zich blijkbaar niet voorstellen hoe je in zo'n gevaarlijke situatie zou kunnen volhouden zonder het sacrament van de Eucharistie, ons dagelijks brood. En daar zet hij zijn leven dus voor op het spel. Het gevaar onderkennende, probeert hij toch in vermomming het sacrament de gevangenis

binnen te smokkelen. Hij wordt betrappt en gevangen genomen, en betaalt zijn inzet met alles wat hij dan nog heeft: zijn leven.

Een prediker die alles geeft door een daad te stellen, zonder woorden. Het doet me denken aan de opdracht die Franciscus van Assisi gaf aan zijn broeders om uit te gaan over de hele wereld en te prediken, en alleen als het echt niet anders kan met woorden. Ik vind die symboliek hier bijzonder. De broeders over wie Johannes zich zorgen maakte, waren in meerderheid Franciscanen. Als Dominicaan bracht hij door zijn handeling de twee spiritualiteiten even in zichzelf samen.

Johannes van Keulen had misschien maar 1 talent: de bekommernis om het zielenheil van zijn medemens. En dat talent heeft hij gebruikt toen het er op aan kwam. Door de eeuwen heen heeft de orde grote voorbeelden gekend van vrouwen en mannen die zich op die manier ingezet hebben voor de verkondiging van het evangelie. Soms op een manier die onze bewondering afdwingt, soms op manieren waar we nu veel moeite mee hebben.

Die geschiedenis houdt niet op met ons. Lid van de Dominicaanse familie zijn, lid van de familie worden, betekent wel te gaan staan in die historische stroom. En je laten bevragen door de goede en slechte kanten van onze gezamenlijke geschiedenis. En dan te bedenken, hoe gaan we verder, hoe zou het verder kunnen gaan?

Broeders en zusters, de Schrift houdt ons de boodschap van Jezus voor dat God ons vertrouwt, en hij geeft ons talenten, ieder naar wat wij aankunnen.

Durven wij nu op God te vertrouwen?

Durven we daar al onze door God geven talenten voor in te zetten?

Durven we te gaan naar waar de Geest ons zal leiden omwille van het zielenheil van de mensen?

Amen.